

Mənim stolüstü kitablarımdan biri belə adlanır:

«Bu dünyaya nə gətirdim...»

Bunun səbəbləri var. Hər şeydən əvvəl, ona görə ki, həmin kitabı hər dəfə vərəqləyəndə müasir Azərbaycan ziyalılarının görkəmli nümayəndələrindən birinin - Hamlet İ saxanlının ömür yolunun bəzi səhifələrini bir daha izləyirəm.

Eyni zamanda, mən bu kitabda müasir Azərbaycanımızın tanınmış elm və təhsil qurucusunun əməllərinin təcəssümünü görürəm.

Müasir dövrümüzün riyaziyyatçı aliminin uğurlarının sirlərinə bələd olu-ram. Çox maraqlı əsərləri ilə seçilən şair və tərcüməçinin bədii yaradıcılıq salnaməsini vərəqləyirəm.

Müasir dövrdə humanitar və sosial elmlər üzrə bacarıqlı tədqiqatçının araşdırmalarına nəzər salıram.

Tanınmış pedaqoq və nəşirin uğurlarının şahidi oluram.

Ən böyük səbəblərdən biri isə odur ki, bəhs etdiyim kitabın müəllifi mənim sevimli tələbəm və istedadlı həmkarım Knyaz Aslandır.

Və nəhayət, xatırladığım kitabın əsas leytmotivi məni həm qane edir, həm də sevin-dirir. Həmin üç abzaslıq məzmun isə bundan ibarətdir:

«Dünyada elə şəxsiyyətlər var ki, onların bənzərsiz həyat və fəaliyyəti öz zənginliyinə görə saysız-hesabsız insanların ömür yolundan seçilir.

Fitri istedadla malik olan, Tanrı vergisinə la-yıq görülən belə insanlar bir ömürdə sanki bir neçə ömür yaşayır, məşğul olduqları bütün sahələrdə uğurlar qazanır, özündən sonra gələn nəsillər üçün örnəyə çevrilir və qədirbilən insanların qəlbində özlərinə mənəvi abidə ucaltmağı bacarır.

Öz fəaliyyəti boyunca qazandığı elmi nailiyyətləri, maarifçiliyi və bədii yaradıcılığı, humanist insani keyfiyyətləri, tükənməz qurub-yaratmaq eşqi, sözü, əməli və ziyalılığı ilə geniş ictimaiyyətin dərin hörmət və «məhəbbətini qazanmış belə nadir şəxsiyyətlərdən biri professor Hamlet İ saxanlıdır».

Fikirləşirəm ki, bu cür dəqiq, obyektiv və sərrast cizgilərə, əməllərə, əqidəyə, uğurlara malik alimin, pedaqoqun, elm təşkilatçısı-nın, yaradıcı insanın bədii və yazılı portretinə daha nələri əlavə etmək olar?!

Elə bu məqamda Hamlet müəllimin son illərdə elm, təhsil, nəşirlik, xeyriyyəçilik, bədii yaradıcılıq sahəsində qazandığı uğurlar yadıma düşür. Bu uğurlar isə çoxdur...

Dünyanın ən nüfuzlu və tanınmış elm və təhsil ocaqlarının kürsülərindən səsi-sorağı gələn, Avropanın və Amerikanın məşhur və tanınmış elm və təhsil qurumlarının fəxri üzvü kimi böyük nüfuz qazanan, bir vaxtlar (1990-1991-ci illər) respublikamızda ilk ingilisdilli universiteti yaradan və ölkəmizdə təhsil sahəsində müasir və keyfiyyətli islahatlar keçirən, əsərləri dünyanın bir sıra xalqlarının dillərində işıq üzü görən professor Hamlet İ saxanlının son illərdə elm, təhsil və bədii yaradıcılıq sahələrində qazandığı uğurları bir yazıda sadalamaq həqiqətən mümkün deyil. Amma çox vacibdir, lazımdır...

Çünki görüb-götürmək heç vaxt gə deyil və harm üçün **faydalıdır**. Biz ziyahlının borcu isə cəmiyyətimizi, ölkəmizi, təhsilimizi, ədəbiyyatımızı, mədəniyyətimizi daima irəli aparmaq, inkişaf etdirmək istiqamətində yorulmadan çalışmaqdan, cəhd göstərməkdən ibarətdir. Bax, elə bu məqamlarda

çoxumuzun Hamlet müəllimindən öyrənməyə, görüb-götürməyə kifayət qədər qiymətli nümunələr - cəhətlər, xüsusiyyətlər var. Təbiidir ki, biz ilk növbədə Hamlet müəllim kimi ziyalıların əməllərinə, uğurlarına layiqincə qiymət verməli, həm də öz növbəmizdə biz də bu istiqamətlərdə bacardığımızı əsirgəməməliyik. Onda elmimiz də, təhsilimiz də, ədəbiyyatımız da, mədəniyyətimiz də mütləq yeni-yeni uğurlar, təkcə uğurlar yox, çox şeylər qazanar, inkişaf edər və zənginləşər. Bunu haqqımız bilməli, hamımız bacarmalıyıq.

Əgər biz ziyalıyıqsa!

Əgər biz vətənpərvəriksə!

Əgər biz Azərbaycanımızı dünyada tanıtdırmaq istəyiriksə!

Və nəhayət, əgər biz əsl ziyalı qədrini bilib, ona qiymət verməyi bacarıyıqsa!!!

Vaqif Arzumanli,

*Azərbaycan MEA Nizami adına Ədəbiyyat **Institutunun** «Xarici ölkələr ədəbiyyatı və ədəbi əlaqələr» şöbəsinin müdiri, filologiya elmləri doktoru, professor*